

วรรณคดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้าหาแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย และเพื่อหาเหตุผลเบื้องต้นหลังสมมติฐานของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ทำการค้นคว้าหาเอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวครู โดยเฉพาะทางด้านคุณภาพ คุณสมบัตินี้ ซึ่งครูที่ดีควรมี โครงการฝึกหัดครูแบบสมรรถภาพ และสมรรถภาพครูภาษาอังกฤษตามความคิดเห็นของนักภาษาศาสตร์ในประเทศไทย และในต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

ก. ปัญหาเกี่ยวกับตัวครู

ความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษามีความสำคัญและ เป็นสิ่งที่ช่วยชี้ให้เห็นถึงความเจริญก้าวหน้าของประเทศ องค์ประกอบอย่างหนึ่งในการพัฒนาทางการศึกษา คือ การมีครูที่มีคุณภาพ ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพของครูจึงเป็นปัญหาเร่งด่วนของประเทศไทย แมแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ก็ทรงแสดงความห่วงใยในเรื่องนี้ ดังพระบรมราโชวาท ตอนหนึ่งว่า

"ข้าพเจ้าได้ยินเสียงกล่าววิจารณ์ถึงครูบ่อย ๆ ว่า ในปัจจุบันนี้สถาบันฝ่ายครูเสื่อมลงไป คำกล่าวนั้นอาจควยว่า เป็นเพราะผู้ที่เขามาเล่าเรียนทางครูส่วนมากที่เดียวเป็นผู้ที่คอยกำลังปัญญา และกำลังอื่น ๆ ไม่สามารถหรือมีโอกาสดูที่จะเรียนรู้วิชาทางอื่นใดเลย บานเมืองของเราจึงมีแต่ครูที่มีคุณภาพไม่ถึงขนาด ท่องทางความรู้และทางด้านการงาน และทางด้านการประพฤติ ทำให้การศึกษายุ่งเหยิงเลวลงทุกที ขบวนการนี้จะเป็นจริงหรือไม่ใช่เรื่องสำคัญที่ท่านหรือผู้ใดจะตองโต้แย้ง สิ่งสำคัญอยู่ที่ว่า เบนตัวครู และแบบแผนบริหาร ทุกฝ่ายทุกคนจะตองพิสูจน์ให้เห็นว่า สถาบันครูมีไคเป็นเช่นไหน ท่านจะตองทำให้เข้มแข็ง ตองมันคงในอุดมคติ ตองรวบรวมก้ำดังกวย ก้ำดังความคิด และสติปัญญา ปฏิบัติกันให้ดีที่สุดให้สมกับเป็นครูที่แท้และสามารถสร้างคุณค่าในตัวท่าน..."¹

¹พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช, "พระบรมราโชวาทแก่นิสิตนักศึกษา ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ," วารสารครูศาสตร์ (เมษายน - กรกฎาคม, 2515): 9.

นอกจากปัญหาเรื่องคุณภาพดังกล่าว ยังมีปัญหาทางค่าเบริภาพเข้ามาเกี่ยวข้องกับ ค่าย
ดังที่ วิจิตร ศรีสะอาน ไคกลาวไวว่า

"จากการวิเคราะห์แผนพัฒนาการศึกษา 4 ช่วงที่ผ่านมามากกว่าจะหา นโยบาย
ด้านคุณภาพ เพราะมีกลาวไวเพียง 2 - 3 ประโยค และไม่ค่อยมีโครงการที่
จัดทำเพื่อให้ออกผลตรงกับนโยบายทางคุณภาพเท่าที่ปรากฏมีแต่จำนวนตัวเลข
ที่บอกให้รู้ว่า ผลผลิตจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นเท่าใดในปีต่อ ๆ ไปเท่านั้น ดังนั้นโย-
บายด้านคุณภาพสมควรที่จะต้องมีกฎเกณฑ์ โดยเฉพาะสู่สถาบันผลิตครูที่สังกัดทบวง
มหาวิทยาลัย เพราะจุดอิมตัวทางคุณภาพย่อมจะมีแน่เพราะช่วยกันผลิตหลาย
ทาง แต่จุดที่จะไ้มีนวัตกรรมคือเรื่องคุณภาพของการผลิต..."¹

ความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาทางคุณภาพของครู ได้ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาการ
ศึกษาแห่งชาติระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) ซึ่งเน้นถึงวัตถุประสงค์ของการผลิตครูว่า

"จะกำเนินการผลิตครู เพื่อสนองต่อความต้องการของสังคม ทั้งในด้าน
ปริมาณ และคุณภาพ โดยประสานสอดคล้องกันทุกระดับ ปรับปรุงหลักสูตรการ
ผลิตครูให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และฝึกอบรมครูประจำการ เพื่อเพิ่มพูนประ
สิทธิภาพการสอนยิ่งขึ้น"²

¹วิจิตร ศรีสะอาน, "นโยบาย และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการผลิตครู," ศึกษาศาสตร์
สาร 6 (กรกฎาคม - กันยายน 2521): 33 - 34.

²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี, แผนพัฒนาการ
ศึกษาแห่งชาติระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524), (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการ
รัฐมนตรี, 2520), หน้า 3.

ข. คุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นครู

สำหรับคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นครูนั้น จรรยาทัศน์ พุกกะมาน ได้กล่าวไว้ใน คำขวัญที่ให้แก่นิสิตคณะครุศาสตร์ว่า

"การที่คนเราจะ เป็นครูต้องตัดสินใจให้แน่วแน่ การตัดสินใจของอาศัยการ พิจารณาตนเองเป็นรากฐาน พิจารณาหลายด้านหลายมุม เป็นคนว่า พิจารณาว่า ตนมีภูมิและความรู้ในวิชาการที่จะนำไปสอนและกลมเกลียวเขาวหรือไม มีความรู้และทักษะในวิธีการสอน และกลมเกลียวกับลูกศิษย์หรือไม่ ที่สำคัญที่สุด ก็ มี สรทธฺขุ ความรัก และออกพบตอการที่จะพูดคุฯ ๆ ซาก ๆ เพื่อให้เกิดผล คือพฤติ- กรรมที่เปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียนไปในทางที่ดี..."¹

อจรรยา ประไพตระกูล ให้ความเห็นว่าคุณที่ จะ เป็นครูสำหรับหลักสูตรใหม่ซึ่งกำลัง ใช้อยู่ นั้น ควรจะมีคุณสมบัติดังนี้คือ

1. สามารถตีความ "จุดหมาย" ของหลักสูตรแต่ละระดับชั้น และจุดหมายของ หลักสูตรเฉพาะวิชา เป็นพฤติกรรมได้
2. รู้จักเลือกเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมตามระดับชั้น เพื่อศึกษาค้นคว้าประสพ การณ์เพิ่มเติม ไม่ยึดตำราเล่มเดียวในการสอน
3. ศึกษาวิธีสอนแบบต่าง ๆ ตลอดจนเทคโนโลยีสมัยใหม่ รู้จักเลือกใช้วิธีสอน ให้เหมาะสมกับเนื้อหา และความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. มีความรู้กว้างขวาง รู้จักสัมพันธ์เนื้อหาวิชา ฝึกให้นักเรียนรู้จักสัมพันธ์ความ คิด มีความคิดสร้างสรรค์ และรู้จักเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้
5. ในการสอนบางสายวิชา เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ มีการฝึกทักษะให้ สัมพันธ์กัน ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ครูจะมีวิธีดำเนินการสอนอย่างไร จึงจะสามารถ

¹จรรยาทัศน์ พุกกะมาน, "คำขวัญให้แก่นิสิตคณะครุศาสตร์ปีพุทธศักราช 2503," อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร.จรรยาทัศน์ พุกกะมาน, (กรุงเทพมหานคร: [ม.ป.บ.], 2503), หน้า 1.

สอนนักเรียนให้โต้ทักษะทุกด้านในแต่ละชั่วโมงที่สอน โดยไม่ต้องแบ่งสอนเป็นชั่วโมง
วรรณคดี หลักภาษา การใช้ภาษา...ครูต้องเตรียมการสอนตลอดปี และสัมพันธ์เนื้อหา
ต่าง ๆ เขาควักกันตามความเหมาะสม ครูจะต้องเป็นผู้เสียสละ และอดทน

6. ต้องศึกษาหาความรู้ด้านการวัดผล และประเมินผลให้ถ่องแท้ กำหนดเกณฑ์
การวัดผลให้แน่นอน ทาวิธีที่ปฏิบัติใ้คงาย และมีประสิทธิภาพ

7. มีชีวิตชีวาความกระตือรือร้นที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิ
ภาพอยู่เสมอ สมกับที่เป็นครูในยุคการเปลี่ยนแปลงของสังคมในระบอบประชาธิปไตย¹

จากคุณสมบัตินี้หลาย ๆ ประการ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
ทรงเน้นคุณสมบัตินี้บางอย่างเป็นพิเศษ คือ

"... ผู้เป็นครูอย่างแท้จริง นับว่าเป็นบุคคลพิเศษ ผู้ต้องแ่แม่เมตตา และเสีย
สละเพื่อความสำเร็จ ความก้าวหน้า และความสุขความเจริญของผู้เอนอญตลอดชีวิต..."²

เจมส์ อี ไวแกนค์ (James E. Weigand) มีความเห็นว่า ครูจะมีคุณภาพ
หรือสมรรถภาพไ้จะต้องมีทักษะพื้นฐาน 7 ประการ คอยช่วยเสริมใ้แก่

1. ทักษะในการประเมินลำดับขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก
2. ทักษะในการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. ทักษะในการเสริมแรงจูงใจ

¹ อัจฉรา ประไพตระกูล, "ครูกับหลักสูตรใหม่," ครูศาสตร์ 6 (พฤศจิกายน-
ธันวาคม 2521): 82 - 83.

² พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช, "พระบรมราโชวาท," ประวัติครู
(16 มกราคม 2521): 1.

4. ทักษะในการใช้คำถาม
5. ทักษะในการจัดลำดับชั้นการสอน
6. ทักษะในการวัดและการประเมินผล
7. ทักษะในด้านมนุษยสัมพันธ์¹

มานพ ภาสิทธิไลธรรม สรุปสมรรถภาพของครูที่พึงประสงค์ ไว้ดังนี้

1. สมรรถภาพด้านการสอน ซึ่งมุ่งหวังให้ครูสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สมรรถภาพด้านวิชาการ อันได้แก่ การมีความรู้กว้างขวางทั้งในวิชาที่ตนสอน และวิชาพิเศษอื่น ๆ ตลอดจนการค้นคว้าที่จะเสาะแสวงหาความรู้อยู่เสมอ
3. สมรรถภาพด้านบุคลิกลักษณะ ซึ่งหมายถึง สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ สมรรถภาพด้านการแนะแนว และปกครองชั้นเรียน สมรรถภาพด้านการเป็นผู้นำ และสมรรถภาพด้านศีลธรรมจรรยา อันเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวของครูแต่ละคน²

ค. โครงการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน (Competency Based Teacher Education)

เนื่องจากนักการศึกษาตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ หรือประสิทธิภาพของครู จึงเกิดความพยายามที่จะปรับปรุงโครงการ และวิธีการผลิตครูขึ้น

1

James E. Weigand, *Implementing Teacher Competencies Positive Approaches to Personalizing Education*, (Englewood Cliffs., N.J.: Prentice-Hall, 1977), p. 6.

²มานพ ภาสิทธิไลธรรม, "สมรรถภาพของครูประถมศึกษาที่สังคมต้องการ ในจังหวัด สกลนคร และนครพนม," (ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520), หน้า 82.

หลายแบบ สำหรับโครงการใหม่ในช่วงประมาณ 10 ปีที่ผ่านมา คือ โครงการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน หรือการศึกษาที่ต่อความสามารถพื้นฐานเป็นเกณฑ์ เป็นโครงการที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ หลายแห่งในสหรัฐอเมริกาให้ความสนใจ และนำไปทดลอง ดังเช่นที่มหาวิทยาลัยแห่งรัฐอิลลินอยส์ (Illinois State University) ได้ดำเนินงานเป็นเวลา 3 ปี เพื่อผลิตครูมัธยมศึกษาโดยใช้นักศึกษา 1,900 คน ต่อหนึ่งภาคการศึกษา ซึ่งพอจะสรุปลักษณะของโครงการได้ดังนี้

1. โครงการสมรรถฐาน สร้างขึ้นโดยใช้วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นแนวทางสำหรับการสอน เพื่อให้สังเกตได้ หรือวัดได้ในรูปของการเรียนรู้ของเด็กมากกว่า เป็นกิจกรรมของครู
2. การสอนโดยถือสมรรถฐานเป็นแบบอิงเกณฑ์มากกว่าอิงกลุ่ม เรื่องระดับคะแนนจึงไม่มีความจำเป็น
3. นักศึกษาสามารถได้รับข้อมูลย้อนกลับที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าของตน ในทันทีที่พวกเขาถึงระดับความคล่องแคล่ว (Proficiency) ในทักษะการสอนแต่ละทักษะ
4. การสอนโดยถือสมรรถฐาน เป็นแบบการนำเอาสื่อผสมมาใช้ (Multi-media) และเป็นโครงการที่ยืดหยุ่นได้มากที่สุดของการฝึกหัดครู
5. นักการศึกษาเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างแท้จริง พวกเขาได้เข้าร่วมและมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ต่อวัสดุการเรียนรู้ต่าง ๆ และได้ทำงานกับเพื่อนตัวต่อตัว¹

¹Fay F. Bowren, Competency Based Teacher Education: Pleasures and Perils Document Resumes, (Illinois: Illinois State University, Press, 1977), p. 183.

ในประเทศไทย โครงการนี้กำลังได้รับความนิยมอย่างมาก โดยที่วิทยาลัยครูต่าง ๆ กำลังทดลองใช้ และมีการอบรมสัมมนากันอยู่เสมอ มีผู้ให้คำอธิบายและให้ความหมายเกี่ยวกับโครงการนี้มากมาย ดังเช่น บุญส่ง อัครถาวร ใคอธิบายไว้ในคำนำของหนังสือ "การฝึกหัดครู ปัญหา และโอกาส" ของ ชีระ สุมิตร ว่า

"โครงการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน เป็นโครงการใหม่เกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาของครู เป็นการปรับปรุงขยายขอบเขตจากโครงการฝึกหัดครูแบบปฏิบัติการ (Performance Based Teacher Education) ซึ่งนักการศึกษาในสหรัฐได้ร่วมกันทดลองดำเนินงานและประเมินผลการปฏิบัติ เป็นเวลากว่า 5 ปี และได้พิจารณาเห็นว่า คำว่า " Performance " มีความหมายแคบ บังเพียงความหมายกลาง ๆ ของการกระทำของครูที่สังเกตได้เท่านั้น มีขอบเขตจำกัดเพียงพฤติกรรมของครูในห้องเรียน มิได้กินความรวมไปถึงความรับผิดชอบ และบทบาทอื่น ๆ ที่ครูที่มีสมรรถภาพควรจะต้องเอาเป็นภาระเป็นหน้าที่ต้องปฏิบัติ เป็นต้นว่า ความสนใจในอาชีพครู ความเสียสละเพื่ออาชีพครู การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การใช้ความรู้ความสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับกาลสมัย และความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและค่านิยม ตลอดจนการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้เรียน เกี่ยวกับการเรียนการสอน และอื่น ๆ นักการศึกษาจึงหันไปใช้คำว่า " Competency " ซึ่งเป็นคำที่สื่อความหมายในทางบวก คลุมถึงพฤติกรรมที่สังเกตได้ คุณความดี ความรู้ความสามารถ อันพึงปรารถนาซึ่งครูที่ดีควรมี เพื่อปฏิบัติหน้าที่ครูให้ได้สมบูรณ์ ..."

การศึกษาที่ถือความสามารถพื้นฐานเป็นเกณฑ์ เป็นเรื่องของการกำหนดแนวพฤติกรรมเฉพาะ หรือแนวปฏิบัติที่ชี้ให้เห็นถึงลักษณะความสามารถในแต่ละ

¹ชีระ สุมิตร, การฝึกหัดครู ปัญหา และโอกาส (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
บรรณกิจ, 2518), หน้าคำนำ.

สาขาวิชา จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเป็นตัวกำหนดเกณฑ์ของระดับความสามารถ เมื่อได้กำหนดพฤติกรรมที่กองการแล้ว จะต้องเรียงลำดับของพฤติกรรมจากง่ายไปหายาก และลำดับซับซ้อน ขึ้นต่อไปเป็นการเตรียมวิธีการสอนไปตามลำดับขั้น เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังเอาไว้ เมื่อผู้เรียนพร้อมก็จัดการทดสอบ ในการศึกษาแบบนี้เรื่องของเวลาอาจเปลี่ยนแปลงได้ แต่ผลสัมฤทธิ์จะต้องคงที่ นั่นคือเวลาที่ใช้เพื่อบรรลุจุดหมายปลายทางอาจแตกต่างกันไปตามความสามารถของผู้เรียน...¹

จิม อี. ฮอลล์ และโฮเวอร์ค แอล. โจนส์ (Gene E. Hall and Howard L. Jones) กล่าวถึงองค์ประกอบอันเป็นแรงผลักดันให้มีการจัดการศึกษาแบบ สมรรถฐาน โดยแยกเป็น 4 ประการ คือ

1. จำนวนครูซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงมุ่งไปทางปรับปรุงคุณภาพครู
2. ความมุ่งหมายที่เปลี่ยนไปของสถาบันฝึกหัดครูอันเป็นผล เนื่องมาจากสังคม
3. ความต้องการของชุมชนที่เห็นประโยชน์การฝึกในระดับวิชาชีพชั้นสูง
4. ผลงานวิจัยที่มีผู้ทำขึ้นเกี่ยวกับความสามารถขั้นพื้นฐาน และลักษณะของครู

ที่สังคมต้องการ²

นอกจากนี้ยังมีเหตุอื่นในการพัฒนาการศึกษาไปสู่การศึกษา แบบสมรรถฐาน นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอน จากการเปรียบเทียบกันเป็นกลุ่มมาเป็นการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล ฝึกให้รู้จักเรียนและเห็นความสำคัญของการสร้างมโนทัศน์ (Concept)

¹กรมการฝึกหัดครู, "การศึกษาที่ต่อพื้นฐานความสามารถเป็นเกณฑ์" ครูปริทัศน์ 1 (มกราคม 2519): 17 - 21.

²Gene E. Hall, and Howard L. Jones, Competency - Based Education: A Process for the Improvement of Education, (Englewood Cliffs, N.J.: Prentice - Hall, 1976) p. 2.

และความถนัดทางการเรียนให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน¹

อาจกล่าวได้ว่า ความเคลื่อนไหวที่มีต่อความสามารถขั้นพื้นฐานของครูเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงการมีครูที่มีประสิทธิภาพต่อไปข้างหน้า การเตรียมครูให้มีประสิทธิภาพทางการสอนโดยการฝึกความสามารถเฉพาะด้านต่าง ๆ จะเปิดโอกาสให้ใคร่สำรวจว่าสมรรถภาพด้านใดของครูบ้างที่จะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาแบบสมรรถฐานพอจะสรุปได้เป็น 6 ประการ คือ

1. การศึกษาแบบสมรรถฐาน ยึดถือความเชื่อที่ว่า การเรียนรู้แสดงออกโดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน และการสอนมุ่งที่จะส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเหล่านี้ ผลของการเรียนการสอนจึงออกมาในรูปของ
 - ก. พฤติกรรมที่พึงประสงค์
 - ข. สภาพการณ์ที่สำคัญที่พฤติกรรมเหล่านั้นจะเกิดขึ้น
 - ค. เกณฑ์สำหรับการแสดงออกของพฤติกรรมอันเป็นที่ยอมรับ
2. การศึกษาแบบสมรรถฐาน เป็นผลสะท้อนถึงหลักเกณฑ์ ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ที่คล้ายกันในอัตราความเร็วที่ต่างกัน นั่นคือโปรแกรมการศึกษาแบบสมรรถฐานได้นำเอาแบบแผนของการสอนซึ่งถือความยืดหยุ่นในความสำเร็จมาใช้
3. การศึกษาแบบสมรรถฐาน เน้นว่าผู้ให้การศึกษาควรมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน นั่นคือ ผู้ให้การศึกษาควรปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กส่วนมากสามารถบรรลุเป้าหมายได้
4. การศึกษาแบบสมรรถฐานยึดถือการใช้การประเมินผลแบบต่อเนื่อง เป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับการปรับปรุงโปรแกรมการสอน

¹ Ibid., p. 10.

6. การศึกษาแบบสมรรถฐาน ยึดถือแนวคิดพื้นฐานที่ว่า วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ควรมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเป้าหมายทางการศึกษาของชาติ¹

การจัดการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐานมีความแตกต่างจากการจัดการฝึกหัดครูทั่วไป ดังที่ ชมพันธ์ุ กุญชร ณ อยุธยา ได้เปรียบเทียบไว้ ดังนี้

1. การจัดการฝึกหัดครูทั่วไป คำนึงถึงเวลาเป็นส่วนใหญ่ นิสิต นักศึกษาจะต้องเรียนให้ครบหน่วยกิต และรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้ การจัดการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญกว่าเวลา หลักสูตรจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจะต้องมีสมรรถภาพในการเป็นครูอย่างไรบ้าง และมีหลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลอย่างไร นิสิต นักศึกษาสามารถเรียนตามความสามารถของตนเอง จะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับ ความสามารถของตนเอง กำหนดระยะเวลาเรียนไม่ตายตัวลงไป
2. การเรียนการสอนของการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐานจัดโดยคำนึงถึงแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ (Personalized Instruction)คือให้นิสิต นักศึกษา สามารถเรียนตามความสามารถและความถนัดของตนโดยให้มีส่วนร่วมในการจัดโปรแกรมการเรียนของตนเอง หลักสูตรก็จัดให้มีวิชาเลือกหลาย ๆ วิชา
3. การจัดการฝึกหัดครูทั่วไป เน้นกฎเกณฑ์ในการคัดเลือกเข้าเรียน การจัดการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน เน้นกฎเกณฑ์ที่จะพิจารณาให้นิสิต นักศึกษาสำเร็จการศึกษา
4. การจัดการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน เน้นการฝึกงานในโรงเรียนจริง ๆ นิสิต นักศึกษา ใช้เวลาส่วนใหญ่ฝึกงานในโรงเรียน และการวัดการประเมินผลก็กระทำในโรงเรียนจริง ๆ

¹James E. Eisele, and Paul M. Halverson, "Assumptions Underlying CBE," Thrust: for Educational Leadership 5(November 1975): 4-6.

5. การจัดการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐานระบุความมุ่งหมายไว้ชัดเจน คือระบุสมรรถภาพในการเป็นครูเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยพิจารณาจากบทบาทและหน้าที่ของครู แล้วจึงจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บัณฑิต นักศึกษา บรรลุถึงสมรรถภาพในการเป็นครูตามที่กำหนดไว้ การวัดผลและการสร้างเครื่องมือในการวัดผลก็ให้สัมพันธ์โดยตรง กับสมรรถภาพในการเป็นครูตามที่กำหนดไว้¹

จากหลักการและเหตุผลที่กล่าวมานี้ทำให้มีความเชื่อมั่นมากขึ้นว่าเมื่อการฝึกหัดครูของไทยเปลี่ยนแปลงมาสู่ระบบที่เรียกว่า การฝึกหัดครูแบบสมรรถฐานแล้วครูที่ผลิตออกมา จะมีสมรรถภาพในการสอน และสมรรถภาพอื่น ๆ ที่ผู้เป็นครูที่ดีควรจะมี

ง. สมรรถภาพครูภาษาอังกฤษ

สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งได้ประสบความสำเร็จมาแล้ว การพัฒนาหรือส่งเสริมสมรรถภาพให้เกิดขึ้นในตัวครูผู้สอนจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ควรกระทำก่อนอื่นใด มีผู้วางเกณฑ์และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถภาพครูภาษาอังกฤษที่พึงประสงค์ไว้หลายทาบ เช่น พวงเพ็ญ อินทรประวัติกว้างเกณฑ์ไว้เป็นข้อ ๆ คือ

1. บุคลิกของครู และทัศนคติส่วนตัว ครูไม่ควรเป็นผู้เฉื่อยชา ควรมีความเข้าใจ และเห็นใจนักเรียน อุดหนุน เสียสละให้การสอน บุคลิกน่าเชื่อถือ อารมณ์ขัน สติปัญญาเฉียบแหลม น่ารัก

¹ ชมพันธุ์ กฤษกร ฌ อยุธา, "แนวโน้มในการจัดการฝึกหัดครู," วารสารการฝึกหัดครู: ครูปริทัศน์ 1 (5: พฤษภาคม 2519): 18 - 19.

2. เทคนิคในการสอน ครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการสอน มีความสามารถที่จะทำการสอนได้ สามารถควบคุมชั้น เรื่องเทคนิคการสอนเป็นเรื่องของการฝึกฝนที่ผู้สอนได้รับก่อนจะลงมือสอน หรือเป็นแนวการสอนที่ได้รับมาเองหรือดัดแปลงปรับปรุงเอง ผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและหน้าที่ของภาษาอังกฤษที่จะใช้ในประเทศของตน และผู้สอนควรทำความเข้าใจกับหนังสือแบบเรียน, หลักสูตรประมวลการสอน ฯลฯ ที่จะต้องนำไปใช้สอนในห้องเรียน เมื่อใดหนังสือแบบเรียนเปลี่ยนแปลง ควรจะมีการสัมมนา

3. ความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษของครูเอง ครูต้องมีความรู้พอที่จะทำให้ นักเรียนเข้าใจ และครูพูดโดยไม่ผิดเลย โดยเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในหนังสือแบบเรียน และเนื้อหาในประมวลการสอน¹

สุโร พงษ์ทองเจริญ ได้เสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถภาพครูภาษาอังกฤษในอีกทรรศนะหนึ่ง คือ

1. ต้องมีความรู้เรื่องโครงสร้างภาษาอังกฤษอย่างดี อย่างน้อยที่สุดในเนื้อหาที่สอน ครูจะต้องใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง เตรียมการสอนอย่างดี
2. ต้องรู้เรื่องโครงสร้างภาษาไทยอย่างดี สามารถนำมาเปรียบเทียบกัน
3. ต้องไม่ปะปนตัวสะกดกับการออกเสียง
4. ต้องทราบวิธีวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของนักเรียน หาวิธีแก้ไข วิธีฝึก
5. เวลาสอนครูใช้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุด ให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณใช้ได้จริง
6. ต้องรู้ว่าการเรียนภาษากับวรรณคดีไม่เหมือนกัน ภาษาเป็นทักษะสอนให้ใช้ได้คล่องแคล่ว และรวดเร็ว วรรณคดีเป็นการฝึกใช้สติปัญญา จินตนาการ

¹ พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ, วิธีสอนภาษาอังกฤษ, (สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา, 2521), หน้า 10-60.

7. ท่องรู้จักวิธีใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ
8. ท่องรู้จักสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะเรียน¹

พินิตพรรณ เกทะเจริญ ได้กล่าวถึงสมรรถภาพของครูภาษาอังกฤษไว้ว่า ครูมีความรู้เนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษและวิชาภาษาศาสตร์ รู้วิธีสอนภาษาอังกฤษที่ใช้ได้ผลจริง ศึกษาหลักสูตรหนังสือแบบเรียน หนังสือประกอบ และแบบฝึกหัดเพื่อใช้ประกอบการสอน และสร้างข้อทดสอบ นำแบบฝึกหัดทั้งฝึกพูด และเขียนให้นักเรียน ให้นักเรียนได้สองฝึกเพิ่มเติม รวมมือกับบรรณารักษ์ของโรงเรียน หาหนังสือภาษาอังกฤษเข้าห้องสมุด และแนะนำให้นักเรียนไปอ่าน เตรียมการสอนตลอดปีทั้งทางด้านเนื้อหา แบบฝึกหัด และแบบทดสอบ สร้างแบบทดสอบ ความรู้เดิมของนักเรียน ทำแบบฝึกหัดซ่อมเสริมความรู้ให้ครบตามระดับชั้นโดยเร็วในตอนต้นปี แล้วสอนต่อไปให้ตรงตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ หาอุปกรณ์การสอน เช่น แผ่นเสียง เทป ภาพยนต์ และเชิญเจ้าของภาษามาให้นักเรียนได้พบ และฟังภาษาอังกฤษจากเจ้าของภาษาโดยตรงบ้าง พิจารณาการวัดผลประจำปี และระหว่างปี จัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาเป็นประจำ ติดต่อกับศึกษานิเทศก์ฝ่ายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อขอเอกสาร ร่วมเข้ารับการอบรม เพื่อทราบความเคลื่อนไหวด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ หมั่นประชุมร่วมกับครูภาษาอังกฤษในโรงเรียน ช่วยแก้ไข ปัญหาการเรียนการสอน และสร้างแบบฝึกหัดให้นักเรียนได้ฝึกใช้ทักษะโดยสม่ำเสมอ²

นอกจากมีความรู้ในภาษาที่สอนอย่างดี เพื่อให้นักเรียนลอกเลียนแบบได้อย่างสมบูรณ์ถูกต้องทั้งในด้านการออกเสียงและโครงสร้างตลอดจนศัพท์ รวมทั้งมีความรู้ในด้านภาษาศาสตร์แล้ว ครูภาษาอังกฤษในความเห็นของ โรเบิร์ต ลาโด (Robert Lado)

¹ สุไร พงษ์ทองเจริญ, วิชาชุดครูประกาศนียบัตรครูมัธยม: ภาษาอังกฤษตอนที่ 5, (พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517), หน้า 3-5.

² พินิตพรรณ เกทะเจริญ, "การสอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไป" วิสาขามูลศึกษา 5 (พฤษภาคม 2511): 31 - 33.

ยังต้องมีความรู้ในเรื่องวัฒนธรรมที่อยู่เบื้องหลังภาษาที่สอนนั้นด้วย รู้เทคนิคการสอน และมีความรู้เกี่ยวกับห้องปฏิบัติการทางด้านภาษา¹

สมาคมภาษายุคใหม่ของอเมริกา (The Modern Language Association of America) ได้วางเกณฑ์เกี่ยวกับมาตรฐานของโปรแกรมฝึกหัดครูสอนภาษาสมัยใหม่ขึ้น ซึ่ง พรณินี สาคกริก ได้รวบรวมเสนอไว้ดังนี้

1. ผู้ที่จะได้เข้าสู่วัฒนธรรมที่อยู่นอกประเทศ จะต้องเป็นผู้ที่ใฝ่รักการคัดเลือกแล้วว่า เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะทางด้านสติปัญญา อุปนิสัย และบุคลิกภาพที่จะทำให้เป็นครูที่มีประสิทธิภาพ
2. ผู้ที่จะจบการศึกษาออกไปเป็นครูสอนภาษาต่างประเทศ ต้องเป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจวัฒนธรรมและวรรณคดีทั้งของชาติตนและของชาติซึ่งเป็นเจ้าของภาษานั้นด้วย
3. ผู้ที่จะเป็นครูภาษาต้องมีความสามารถในด้านต่อไปนี้ คือ สามารถสอนให้นักเรียนของตนใช้ไวยากรณ์ทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน สามารถทำให้ผู้เรียนเห็นว่าภาษาเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรม สอนวรรณคดีต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เลือกวิธีสอนเทคนิคการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม สามารถชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาภาษาต่างประเทศกับวิชาอื่น ๆ สามารถประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนภาษาต่างประเทศของนักเรียน และพิจารณาหาสาเหตุของปัญหาการใช้ภาษาต่างประเทศของนักเรียนได้

¹ Robert Lado, Language Teaching, (New York: McGraw-Hill Book Co., 1964), pp. 8-10.

4. ผู้ที่จะเป็นครูสอนภาษาต่างประเทศต้องสามารถเข้าใจภาษาต่างประเทศนั้น เมื่อเจ้าของภาษาพูดในจังหวะปกติ สามารถพูดให้ชนชาติเจ้าของภาษาฟังรู้เรื่อง รวมทั้งมีความรู้ในคำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์พอสมควร มีความรู้ด้านจิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการเรียนรู้ภาษาที่สอง มีความรู้ด้านภาษาศาสตร์ และวิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เข้าใจความสำคัญของภาษาต่างประเทศที่สอน และเข้าใจจุดมุ่งหมายของการศึกษาของชาติ

โปรแกรมฝึกหัดครูแบบนี้เน้นที่การผลิตครูสอนภาษาที่มีความสามารถหลาย ๆ ด้าน โดยมีการวัดสติปัญญาและทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียนเพื่อแบ่งกลุ่มตามผลของการทดสอบ จัดให้ผู้เรียนมีประสบการณ์อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับภาษาชนิดต่าง ๆ ที่เจ้าของภาษาต่างประเทศนั้นใช้ในโอกาสต่าง ๆ กัน และเห็นว่าโปรแกรมที่ดีควรมีเจ้าของภาษาเป็นผู้สอนเอง และผู้ที่ออกไปเป็นครูสอนภาษาต่างประเทศ ควรได้ศึกษาในประเทศเจ้าของภาษานั้นอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ควรมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ได้ใช้ภาษาต่างประเทศนั้น รวมทั้ง สร้างความสนใจ และความสามารถในการแปลความ หรือตีความผลการวิจัยต่าง ๆ¹

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพของครู และโครงการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งผู้วิจัยได้ค้นคว้าและรวบรวมเพื่อศึกษาหาแนวทางและกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังต่อไปนี้

¹พรธินี สาคริก, "ข้อคิดเห็นในเรื่องการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมปลาย," จันทร์เกษม 98 (มกราคม - กุมภาพันธ์ 2514): 72 - 74.

งานวิจัยในต่างประเทศ

พอล วิทตี (Paul Witty) ได้ทำการวิเคราะห์ลักษณะของครูที่ดี จากจดหมายของนักเรียนชั้นประถมศึกษา และมีธยมศึกษาจำนวน 12,000 ฉบับ พบว่าลักษณะ 12 ประการต่อไปนี้ เป็นลักษณะของครูที่สำคัญที่สุด

1. มีทัศนคติที่ดีต่อประชาธิปไตย เช่น รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น
2. มีความกรุณา และสนใจเด็กเป็นรายบุคคล
3. มีความอดทน
4. มีความสนใจกว้างขวาง
5. ลักษณะท่าทางดี
6. ยุติธรรมไม่เล่นพรรคเล่นพวก
7. มีอารมณ์ขัน
8. มีความประพฤติดี และคงเส้นคงวา
9. สนใจในปัญหาของเด็ก
10. มีความยืดหยุ่น
11. รู้จักยอมรับและยกย่อง
12. มีวิธีการสอนแปลกใหม่มาสอน¹

เมื่อ ค.ศ. 1978 เฟรด แอล พิกจ์ (Fred L. Pigge) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนา และสร้างโครงการ สำหรับการประเมินงานครูประจำการ (In-service evaluation) ของผู้จบปริญญาตรีทางวิชาครู โดยเน้นถึงสมรรถภาพที่

¹Paul Witty, "An Analysis of the Personality Traits of the Effective Teacher," Journal of Educational Research, 77(May, 1974) : 622-671.

จำเป็นในการสอน และทำการวิเคราะห์ความสามารถของครูในการใช้สมรรถภาพต่าง ๆ เหล่านี้

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพที่ต้องการมากที่สุด คือความสามารถในการรักษาระเบียบในห้องเรียน อันดับรองลงมา คือความสามารถในการจูงใจเด็ก¹

สำหรับโครงการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐานซึ่งเป็นที่สนใจแก่นักศึกษาอย่างมาก มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้หลายท่าน เช่น จอห์น โพล์คเคิร์ท ซิปเกนส์ (John Folkert Sipkens) และ โทนี แฟรงก์ เทอโกวิก (Tony Frank Turkovick) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาแบบเพื่อใช้ในโครงการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน ผลการค้นคว้าสรุปได้ว่า รูปแบบของโครงการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐานยังไม่สามารถถือว่าเป็นชุดสำเร็จที่มีความสมบูรณ์พร้อม หรือเป็นพิมพ์เขียวที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างครบจักรวาล โครงการนี้จะประสบผลสำเร็จต่อเมื่อมีคณะกรรมการร่วมมือกันอย่างดีพยายามนำข้อมูลนอกกลับมาปรับปรุงโครงการ และมีการฝึกอบรมแบบต่อเนื่องสำหรับบุคลากรทั้งหมดในโครงการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน²

อิรา วิลฟอร์ด ฮาร์วี (Ira Wilford Harvey) ได้ทำการศึกษาความคิดรวบยอด เกี่ยวกับการปฏิรูปการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน พบว่าโครงการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐานยังไม่เป็นที่แพร่หลายอย่างแท้จริง และยังคงขาดความเข้าใจว่าการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐานคืออะไร ทั้งนี้เพราะโครงการนี้เกิดขึ้นในรูปของ กระบวนการมากกว่า

¹ Fred L. Pigge, "Teacher Competencies: Need, Proficiency, and Where Proficiency Was Developed," Research Teacher Education 24 (July - August, 1978): 70 - 71.

² John Folkert Sipkens and Tony Frank Turkovick, "Competency Based Teacher Education and Its Characteristic" Dissertation Abstracts International (February 1974): 4972 - A.

ความมีตัวตนอย่างเด่นชัด การนิยามหรือตีความเพื่อเปลี่ยนแปลงโปรแกรมแบบเดิมให้ สอดคล้องกับโปรแกรมถือสมรรถฐาน จึงเป็นเรื่องสำคัญ¹

เจมส์ พอล เบคเกอร์ (James Paul Becker) ได้ทำการสำรวจกลวิธีสอนแบบถือสมรรถฐาน 3 แบบ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ และทัศนคติของผู้รับการฝึกทางการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มใช้เทคนิคการสอนแตกต่างกัน กลุ่มที่ 1 ไม่ใช้ทั้ง 3 วิธี กลุ่มที่ 2 ใช้แบบโมดูล โดยไม่ใช้แบบการสอนตามเอกัตภาพ เมื่อนำเอาผลสัมฤทธิ์ของรายวิชา และทัศนคติที่มีต่อรายวิชานั้นมาเปรียบเทียบกับ ผลการวิจัยไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในด้านผลสัมฤทธิ์ และทัศนคติของนักศึกษา แต่การสอนแบบโมดูล ช่วยส่งเสริมโครงการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐานอย่างมาก จึงควรพัฒนาการสอนแบบโมดูลต่อไป²

แต่จากการศึกษาของ เจม จอห์น วอแกน (James John Vaughan) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนโดยใช้หน่วยการสอน หรือโมดูล และใช้แบบเรียนในโครงการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน โดยกำหนดให้ประชากรตัวอย่างมีสมรรถภาพ 7 อย่างในการสอน กลุ่มทดลองใช้โมดูลทางการสอน 7 อย่าง ส่วนกลุ่มควบคุมใช้แบบเรียน 7 บท วัสดุทั้ง 2 ชุดนี้มีเนื้อหา และลักษณะคล้ายคลึงกัน ต่างกันที่รูปแบบ (Format) เท่านั้น

¹Ira Wilford Harvey, An Evaluative Analysis of Competency - Based Teacher Education, Dissertation Abstracts International 35 (June 1975): 7556 - A.

²James Paul Becker, "An Examination and Comparison of Three Instructional Strategies for Competency - Based Teacher Education," Dissertation Abstracts International (March 1975): 5980 - A.

ผลการวิจัยพบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการสอนทั้ง 2 วิธี¹

โครงการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐานไม่เพียงเป็นที่สนใจของนักการศึกษาโดยทั่วไปเท่านั้น นักภาษาศาสตร์ก็สนใจและทำการวิจัยเพื่อหาสมรรถภาพครูภาษาอังกฤษที่พึงประสงค์ และมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากการทดลองสอนโดยใช้โครงสร้างแบบเดิม กับการสอนตามโครงสร้างแบบสมรรถฐาน ซึ่งพอจะสรุปตามลำดับก่อนหลังของการวิจัยได้ดังนี้

ใน ค.ศ. 1968 ก่อนที่โครงการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐานจะได้รับความสนใจจากนักการศึกษา จอห์น พี. โจเซฟ (John P. Joseph) ได้ศึกษาพฤติกรรมการพูดในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ผลปรากฏว่า พฤติกรรมการสอนโดยทางอ้อมของครู กล่าวคือ การยอมรับความคิดเห็นและการยอมรับการกระทำของนักเรียน การช่วยขยายความคิด และการยกย่อง ชมเชย สามารถช่วยให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนสูงขึ้น²

ใน ค.ศ. 1975 มิลเกรต บี. ออแกนสไตน์ (Mildred B. Augenstein) ได้ทำการวิจัยเพื่อสร้างเครื่องมือสำหรับนำไปใช้เป็นตัวเลือกและจัดลำดับก่อนหลัง ในโปรแกรมฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน โดยกำหนดให้นักเรียนมัธยม 50 คน ครูสอนภาษาอังกฤษ 50 คน ผู้นำทางการศึกษา 50 คน และผู้มีอุปการะคุณต่อโรงเรียนให้เลือกสมรรถภาพ 12 อย่าง และสมรรถภาพย่อย ๆ อีก 60 อย่าง ตามที่เห็นว่าสำคัญต่อการฝึก และ/หรือ

¹James John Vaughan Jr., "A Comparative Study" Dissertation Abstracts International 38 (November 1977), p. 51 - A.

²John P. Joseph, "The Relationship Between Teacher Behavior and The Incidence of Thought - provoking Question by Student," The Journal of Educational Research 73 (November, 1968): 117 - 122.

การวิจัยพบว่า ผู้สอนภาษาอังกฤษซึ่งสอนเด็กในระดับมัธยมศึกษา (อายุ 10 - 14 ปี) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้สมรรถภาพในการสอนอ่านมีความสำคัญเป็นอันดับแรก และอันดับรอง ๆ ลงมาคือ สมรรถภาพเฉพาะอย่าง การสอนตามเอกัตภาพ การส่งเสริมทักษะพื้นฐานของเด็กเรื่อง การฟัง การพูด การเขียน และการใช้ภาษา และตัวอย่างบุคลิกภาพของครูเกี่ยวกับทักษะในการสื่อความหมายบางอย่างมีประสิทธิภาพในชั้นเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ลำดับอย่างต่ำต่อสมรรถภาพทางเนื้อหา วรรณคดี การเขียนเรียงความ และความรู้ทางทฤษฎี ของศาสตร์แขนงต่าง ๆ และให้ลำดับต่ำสุดต่อสมรรถภาพด้านการศึกษาอาชีพ (Career education)¹

ในปีเดียวกันนี้ แพทริเซีย โอเบรียน ทูชิ (Patricia O'Brien Tuchi) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบการสอนอ่านในระดับปริญญาตรี โดยใช้วิธีการสอนแบบสมรรถฐาน และ แบบปาฐกถา (Lecture Type) โดยแบ่งนักศึกษา 85 คน ออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่ม 42 คน อยู่ในกลุ่มทดลอง และอีก 43 คนในกลุ่มควบคุม ใช้วิธีการแบบสมรรถฐานกับกลุ่มทดลอง และใช้วิธีปาฐกถากับกลุ่มควบคุม โดยใช้เนื้อหาคล้ายกันทั้ง 2 กลุ่ม ครูคนเดียวกัน เครื่องมือที่ใช้ประเมินความก้าวหน้าของทั้ง 2 กลุ่ม ก็เป็นแบบเดียวกัน ตลอดจนผลปรากฏว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ และทั้ง 2 กลุ่ม มีผลสัมฤทธิ์และความคงเส้นคงวา (Retention) ที่สามารถวัดได้ทางสถิติ²

¹Meldred B. Augenstein, "A Comparative Study of Rating of Proposed Teacher Competencies for Middle School English, Dissertation Abstracts International 36 (July 1975), p. 52 - A.

²Patrica O'Brien Tuchi, "A Comparative Study of Competency Based and Lecture Type Approaches in a Graduate Reading Course," Dissertation Abstracts International 36 (October 1975), p. 2003 - A.

ใน ค.ศ. 1978 มากาเร็ต ลิตเติล สมิธ (Margaret Little Smith) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพที่จำเป็นสำหรับครูที่สอน "Developmental English" ในวิทยาลัยหลักสูตร 2 ปี จุดมุ่งหมายของการวิจัยคือการแสดงถึงสมรรถภาพของครูที่สอนโดยใช้เทคนิคของเดลฟี (Delphi Technique) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 53 คน สร้างรายการสมรรถภาพอันจำเป็นสำหรับการสอนเขียนเรียงความ (Developmental Composition) ผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้ได้สร้างรายการสมรรถภาพขึ้น 42 อย่าง จัดลำดับเป็น 3 ประเภท คือ วาทศิลป์ (Rhetorical) วิชาครู (Pedagogical) และ ปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ (Human interaction) ผู้วิจัยจัดลำดับความสำคัญของสมรรถภาพต่าง ๆ โดยให้มาถ่วงน้ำหนักคะแนน (Weighted score)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้สอน "Developmental English" ต้องการทักษะทางด้านวาทศิลป์ (Art of rhetoric) เพื่อใช้ในการสอนมากที่สุด
2. ผู้สอนต้องการความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีสอน
3. ผู้สอนต้องการความเข้าใจในหลักการเบื้องต้นของ "ปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์" (Human interaction)
4. ครูที่มีประสบการณ์จะเหมาะสมที่สุดต่อการสอนแบบนี้ เนื่องจากสมรรถภาพที่จำเป็นสำหรับการสอน ต้องไ้มาจากประสบการณ์มากกว่าไ้จากการสอนตามระบบของโรงเรียน¹

¹ Margaret Little Smith, Dissertation Abstract International

งานวิจัยภายในประเทศ

สำหรับงานวิจัยภายในประเทศ ได้มีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนที่เกิดจากตัวครู และสมรรถภาพของครูที่พึงประสงค์ ไว้ดังต่อไปนี้

ก. ปัญหาการเรียนการสอนที่เกิดจากตัวครู

ในการที่จะทราบว่าสมรรถภาพของครูที่พึงประสงค์มีอะไรบ้างจำเป็นต้องอาศัยการวิจัยหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะการวิจัยเพื่อให้ทราบปัญหาหรือขอบบ่งของครูที่ควรต้องแก้ไข ในเรื่องนี้ สุรัฐ ศิลปอนันต์ และคณะ ได้ร่วมกันทำการวิจัยและปรากฏผลสรุป คือ

1. ครูขาดทักษะในการสร้างแบบทดสอบ
 2. ครูขาดทักษะในการวินิจฉัยผลที่ได้จากการสอบ
 3. การสอนโดยให้โอกาสแก่เด็กได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมในบทเรียนน้อย
 4. ครูไม่กระตือรือร้นในการสอนเท่าที่ควร
 5. ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไป
 6. ครูไม่ใช่วิชาครูเท่าที่ควร
 7. ครูไม่มีเวลาพอสำหรับการตรวจงานของนักเรียน
 8. ครูขาดทักษะที่จะกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 9. ครูขาดความสามารถในการปรับปรุงบทเรียนให้เหมาะสมกับนักเรียนทุกคน
- ปัญหาอื่น ๆ คือ ครูขาดทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู ครูขาดคุณภาพและความตั้งใจ

ในการสอนนักเรียน ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางวิชาการ¹

¹สุรัฐ ศิลปอนันต์ และคณะ, "ปัญหาการศึกษาของจังหวัดและเขต," เอกสารการวิจัย (กรุงเทพฯ: กองแผนงาน, 2518): 3-418.

สำหรับปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษ กองวางแผนงานกระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำการวิจัยโดยออกแบบสอบถามเพื่อทราบความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นว่า วิธีสอนและครูผู้สอน เป็นปัจจัยสำคัญมากที่สุดที่ทำให้การสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันได้ผลน้อย เนื่องจากขาดครูที่มีวุฒิทางด้านภาษาอังกฤษ ขาดประสบการณ์ขาดความรู้ และอุปกรณ์การสอน¹

ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษ ดังกล่าวนี้จะเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จากผลการวิจัย เรื่อง "ผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษของเด็กไทยในระดับชั้นต่าง ๆ " ซึ่งสมาคมระหว่างชาติเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (International Association for the Evaluation of Educational Achievement) 21 ประเทศ ร่วมกันจัดทำตั้งแต่ พ.ศ. 2511 และสำเร็จลงใน พ.ศ. 2516 ซึ่ง จรรยา สุวรรณทัต ได้สรุปผลการวิจัยไว้ดังนี้

1. ระยะเวลาปีกอบรมครูไทยเพื่อเตรียมตัวที่จะออกมาเป็นครูภาษาอังกฤษสั้นเกินไป
2. ในด้านการสอน ในประเทศส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมการวิจัย จะเริ่มต้นด้วยการสอนพูดก่อน แต่ในประเทศไทยการสอนพูดมาที่หลังการสอนอ่าน
3. การเตรียมตัวสอนของครู พบว่า ครูที่สอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จะใช้เวลาในการเตรียมการสอน และตรวจงานนักเรียนมากกว่าครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และครูที่สอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จะเป็นครูที่จบการศึกษาชั้นอุดมศึกษามาแล้ว

¹ กองวางแผนงาน กระทรวงศึกษาธิการ, "ปัญหาการสอนภาษาต่างประเทศแก่เด็กไทย," รายงานการประชุมทางวิชาการ, 2514. (ซีดีสำเนา)

4. ในด้านความสามารถของครูภาษาอังกฤษในการฟังภาษาอังกฤษ ครูไทยที่สอนในระดับ ม.ศ.3 และ ม.ศ.5 มีถึงร้อยละ 60 ที่มีความสามารถในการพูดน้อยกว่าความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ
5. ในด้านความสามารถในการอ่าน ครูไทยต้องใช้พจนานุกรมช่วยมากกว่าครูภาษาอังกฤษของชาติอื่น
6. ในด้านความแตกต่างทางประสบการณ์ เป็นที่น่าสังเกตว่า แต่ละประเทศมักจะใช้ครูที่มีความชำนาญเฉพาะเป็นผู้สอน เมื่อพิจารณาจำนวนชั่วโมงที่สอนพบว่าครูส่วนใหญ่ใช้เวลา 15 ชั่วโมง หรือมากกว่าในการสอนภาษาต่างประเทศ
7. ในด้านการใช้เครื่องช่วยสอน ครูหลายประเทศกล่าวว่า มีหนังสือและแบบเรียน การซักถาม และการอภิปราย ซึ่งในเรื่องนี้ครูไทยใช้น้อย
8. ครูไทยใช้การประเมินผลโดยวิธีให้เด็กทำการบ้าน และตรวจการบ้านมากกว่าที่จะใช้สอนเป็นรายบุคคลซึ่งอาจจะช่วยเด็กที่มีปัญหาในการเรียนภาษาได้มากกว่า
9. ในด้านลักษณะการสอน พบว่าครูในกลุ่มตัวอย่างหลายประเทศ ใช้ภาษาถิ่นกำเนิคมก โดยเฉพาะในระดับ ม.ศ. 3 ซึ่งจะคอย ๆ ลดลงในกลุ่มครูสอนภาษาอังกฤษในระดับ ม.ศ. 5 อย่างไรก็ตามก็ยังไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับวิธีการที่ครูใช้ภาษาถิ่นกำเนิดในการสอนภาษาต่างประเทศ
10. ครูส่วนใหญ่เห็นว่า ทักษะในการฟังภาษาอังกฤษ สำคัญกว่าทักษะทางการพูด สำหรับในประเทศไทยมีครูประมาณ 1 ใน 3 ที่ใช้การสอนแบบให้เด็กเขียนในขณะที่ครูส่วนใหญ่จากหลายประเทศใช้วิธีการสอนแบบทั้งให้เด็กพูดและเขียน
11. ในหลายประเทศที่รวมการวิจัยมีครูให้ความสำคัญต่อความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาพูดมากกว่า ความถูกต้องของภาษา ครูในประเทศอื่น ๆ ส่วนใหญ่ชอบที่จะใช้วิธีสอนแบบอิสระมากกว่าวิธีสอนเป็นแบบแผน
12. ความเป็นแบบแผนในการสอนภาษาอังกฤษ แสดงให้เห็นชัดถึงทัศนคติของครู ที่มีต่อการเลือกใช้เครื่องช่วยสอน

สิ่งที่ครูใช้ช่วยในการสอนมากได้แก่ กระดานคำ ภาพ และของจริง การเลือกอุปกรณ์ในการสอนของครู สะท้อนให้เห็นชนิดของการฝึกอบรมที่ครูเหล่านั้นได้รับมาตลอดจนโอกาสที่แต่ละประเทศจัดให้มีการฝึกอบรมครูประจำการ หรือให้โอกาสแก่ครูในเรื่องการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ทางการศึกษาด้วย¹

ข. สมรรถภาพของครูที่พึงประสงค์

จากปัญหาการเรียนการสอนดังกล่าว จึงมีผู้สนใจทำการวิจัยเพื่อหาสมรรถภาพของครูที่พึงประสงค์ ทั้งสมรรถภาพของครูโดยทั่วไป และสมรรถภาพของครูสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งพอจะสรุปงานวิจัยต่าง ๆ ได้ดังนี้

เกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และลักษณะที่พึงปรารถนาของครูในระดับมัธยมศึกษา สุวรรณ เนตยากร ได้ศึกษาจากความคิดเห็นของนักเรียนและครูปกครอง สรุปผลได้ว่า

1. นักเรียนและครูปกครองเห็นว่าความรู้ที่ครูควรมี คือ ความรู้ด้านภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา หลักสูตรวิธีสอนหลักการวัดและประเมินผล หลักจิตวิทยา และการแนะแนว

2. ทางด้านการสอน ครูควรใช้การสอนแบบยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาสื่อความหมาย และควบคุมชั้นเรียนได้

¹ จรรยา สุวรรณทัต, "ผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษของเด็กไทยในระดับชั้นต่าง ๆ" รายงานการวิจัย (กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, 2519): 5 - 58.

3. ทางค่านบุคลิกลักษณะที่พึงปรารถนา ครูควรมีหน้าทายิ้มแย้มแจ่มใส แต่งกายสุภาพ และพูดจาสุภาพ รู้จักควบคุมอารมณ์ เลี่ยงทั้ง ชัดเจน
4. ทางค่านหน้าที่การงาน ครูควรมีศรัทธาในการสอน การอบรมนักเรียนและตรวจสอบคทำงานของนักเรียน
5. ความเห็นของนักเรียน และผู้ปกครองที่ขัดแย้งกันอย่างเด่นชัดที่สุด คือผู้ปกครองเห็นว่า ความรู้ในเรื่องวรรณคดีไทย และหลักธรรมที่ควรปฏิบัติเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับครู แต่นักเรียนเห็นว่า สิ่งเหล่านี้ไม่มีความสำคัญมากนัก
6. ปัญหาจากตัวครูที่นักเรียนและผู้ปกครองประสมมากที่สุด คือค่านการสอน ค่านการควบคุมอารมณ์ การแต่งกาย และการวางตัว
7. ข้อเสนอแนะของนักเรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับครูที่ดี คือ ครูควรเป็นผู้มีความยุติธรรม ตั้งใจสอน และเป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน¹

สุพจน์ ศกกุล ไต่ทำการวิจัยเพื่อหาสมรรถภาพของครูมัธยมศึกษาเช่นกัน แต่กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช่ คือ ผู้บริหารการศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครองในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 587 คน พบว่า ความต้องการเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูมัธยมศึกษาในคานต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มไม่แตกต่างกัน และปรากฏว่า กลุ่มผู้บริหารการศึกษา และกลุ่มผู้ปกครองต้องการครูที่มีสมรรถภาพคานหลักสูตรและการสอนมากที่สุด กลุ่มครูและนักเรียน

¹สุวรรณา เนตยากร, "ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และลักษณะที่พึงปรารถนาของครูในระดับมัธยมศึกษา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519), หน้า 55.

ต้องการครูที่มีสมรรถภาพทางด้านการแนะแนว และการปกครองชั้นเรียนมากที่สุด¹

จากความคิดที่ว่าสมรรถภาพที่พึงประสงค์ น่าจะพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ที่ควบคุมดูแลและเกี่ยวข้องกับภารกิจสอนของนักศึกษาที่จะออกไปเป็นครูซึ่งได้เห็นปัญหาและขอบกพร่องที่ควรแก้ไขของนักศึกษาฝึกสอน สุทธิ ประจงศักดิ์ จึงได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพในการสอนของนักศึกษาครูระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงในสถาบันการฝึกหัดครูที่อยู่ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักศึกษาครูระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงที่ผ่านการฝึกสอนแล้ว ครูพี่เลี้ยงครูใหญ่ และอาจารย์นิเทศกรวม 783 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพทางวิชาการ : นักศึกษาครูควรมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี การค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ การศึกษาเพิ่มเติมในวิชาที่สอน ความแม่นยำในเนื้อหาวิชา เป็นความสำคัญรองลงมา
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพในการถ่ายทอดความรู้ : นักศึกษาครู ควรมีความสามารถและทักษะในการจูงใจผู้เรียนมากที่สุด สามารถสอนให้นักเรียนรู้จักการแก้ปัญหา การใช้กระดานดำ การสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การนำเข้าสู่บทเรียน การแสดงท่าทางประกอบการสอน การสรุปบทเรียน เป็นความสำคัญรองลงมา
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสอน และการจัดห้องเรียน : นักศึกษาครู ควรจะมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการสอน : นักศึกษาครูควรมีการกำหนดจุดประสงค์ของการสอนทุกครั้ง

¹สุพจน์ ศุภกุล, "สมรรถภาพของครูมัธยมศึกษาตามความต้องการของชาวเชียงใหม่," วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (2520), หน้า 55.

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจในการสอน : นักศึกษาคควรกล้าแสดง
ความคิดเห็น และกระทำในสิ่งที่มีเหตุผลมากที่สุด

6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลการสอน: นักศึกษาคควรจะได้มีการ
นำผลการประเมินมาปรับปรุงการสอนใหม่¹

ในกลุ่มวิทยาคเอง ก็มีความเคลื่อนไหวเพื่อปรับปรุงคุณภาพของครูเช่นกัน
เจดีย์ว บุรีภักดิ์ และคณาจารย์ในวิทยาลัย 12 แห่ง ได้ทำการวิจัย โดยสำรวจความ
คิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีของกลุ่มตัวอย่าง 6 ประเภท คือ นักเรียน ผู้ปกครอง
ครู และศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารการศึกษา พระ ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียด
ของลักษณะครูไว้ 8 ด้าน (Target variables) คือ ด้านการสอน ด้านวิชาการ
ด้านสุขภาพ (กายและจิต) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม และความประพฤติ ด้านบุคลิก
ลักษณะ ด้านการอบรมแนะแนว และการปกครองชั้นเรียน และด้านการเป็นพลเมืองดีใน
สังคมประชาธิปไตย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ลักษณะของครูที่ดี 5 ด้าน คือ

1. มีความรู้ดี มีการค้นคว้าหาความรู้ และนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์
อยู่เสมอ
2. สอนดี สามารถใช้ภาษาได้ดี มีเทคนิคในการโน้มน้าวจิตใจคน และสามารถ
ประพาดิตนเป็นแบบอย่างได้
3. สุขภาพดี รู้จักป้องกันโรคติดต่อ งดเว้นสิ่งเสพติดทั้งปวง ไม่เสเพล และ
รู้จักรักษาอารมณ์ให้มั่นคง
4. ประพาดิตดี มีความซื่อสัตย์ เที่ยงธรรม มีเมตตา ชยัน อคทน ไม่ย่อท้อต่อ
อุปสรรคทั้งปวง

²สุทธิ ประจงศักดิ์, "ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพในการสอนของนักศึกษาค
ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาคชั้นสูง" (วิทยานินพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการ
ศึกษาค คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 143 - 152.

5. มีน้ำใจเป็นประชาธิปไตย มีเหตุผลกล้าพูดกล้าทำกล้าเผชิญความจริง
รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และยึดมั่นในสถาบัน ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์¹

อรอวต บุรณารมย์ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการผลิตและการใช้ครูภาษาอังกฤษ
ระดับมัธยมศึกษา ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1. ในด้านวิธีสอน วัสดุอุปกรณ์การสอน และการวัดและประเมินผลการศึกษา
ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาอังกฤษ และครูสอนภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรจัดให้
ได้เรียนวิชาวิธีสอนทั่วไป 1 รายวิชา และวิชาวิธีสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอีก 1 ราย
วิชา วิชาการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน 1 รายวิชา และวิชาการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน
ภาษาอังกฤษอีก 1 รายวิชา วิชาการวัดและประเมินผลการศึกษาทั่วไป 1 รายวิชา และ
วิชาการวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษอีก 1 รายวิชา

2. ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าสายวิชาภาษาอังกฤษส่วนใหญ่แสดงความ
เห็นว่า ครูภาษาอังกฤษควรสอนเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ แต่หัวหน้าสายวิชาภาษาอังกฤษ
เห็นว่า ควรสอนวิชาที่เรียนมาเป็นวิชาโทได้ด้วย ส่วนนักเรียนมัธยมชอบครูภาษาอังกฤษ
ที่สามารถสอนให้เข้าใจได้โดยไม่จำเป็นต้องพูดภาษาอังกฤษได้ตลอดแถว และควรจบ
การศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีทางด้านภาษาอังกฤษทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าสายวิชาภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีเกณฑ์การ
จัดครูเข้าสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยพิจารณาจากพื้นฐานความรู้ประสบการณ์ในการสอน ความ
สามารถ ความถนัด ความสนใจ ตลอดจนจำนวนครูในสายวิชา ครูภาษาอังกฤษส่วนมาก
สอน 16 - 20 คาบต่อสัปดาห์ ส่วนมากสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และไม่ได้สอนวิชา

¹เจดีย์ว บุรีภักดิ์ และคณะ, "ลักษณะของครูที่ดี," รายงานผลการวิจัย,
(กรุงเทพฯ: กองแผนงาน 2521): 363 - 366.

อื่นนอกเหนือจากวิชาภาษาอังกฤษ และต้องเป็นครูประจำชั้นด้วย ส่วนวิธีสอนที่ใช้คือ การสอนแบบแปล (Grammar Translation Method) ครูภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาจากสถาบันผลิตครูเพียงพอต่อการประกอบอาชีพ

5. ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าสายวิชาภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ เห็นว่าปัญหาการปฏิบัติงานของครูภาษาอังกฤษ เกิดจากการที่ครูขาดความรับผิดชอบ หัวหน้าสายภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ เห็นว่า ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน เกิดจากการที่ครูไม่มีอุปกรณ์การสอนที่ดี และทันสมัย¹

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

¹อรอวล บุรณารมย์, "การผลิตและการใช้ครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 88.